

Original article

Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Teknoloji Destekli Esnek Öğrenme Ortamındaki İngilizce Derslerine İlişkin Görüşleri

Views of 5th Grade Secondary School Students on English Lessons in Technology-Supported Flexible Learning Environments

Canan Han ^{a,*} & Özden Demirkan ^b

^a Ministry of National Education of the Republic of Türkiye, Ankara, Türkiye

^b Department of Curriculum and Instruction, Gazi Education Faculty, Gazi University, Ankara, Türkiye

Özet

Bu araştırmanın amacı, Ortaokul 5. Sınıf öğrencilerinin teknoloji destekli esnek öğrenme (Future Classroom Lab-FCL) ortamında gerçekleşen İngilizce dersine ilişkin öğrenme deneyimleri ve bunu etkileyen faktörlere yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu doğrultuda FCL ortamında gerçekleşen İngilizce dersinde; alan tasarımı ve teknoloji kullanımının İngilizce öğrenmeye etkisine, ölçme değerlendirme yöntemlerine, öğrenme sürecinde karşılaşılan zorluklara, deneyim ve FCL'ye katılımın tavsiye edilmesine ilişkin öğrenci görüşleri incelenmiştir. Nitel olarak gerçekleştirilen bu çalışmada olgu bilim (fenomoloji) deseninden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2024-2025 öğretim yılının Güz Döneminde Ankara'da bir devlet okulunun 5. sınıfında öğrenim gören ve İngilizce dersini alan 31 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmacı tarafından hazırlanan ve özellikle üretken dil becerilerini geliştirmeye yönelik ders etkinlikleri, 4 hafta boyunca toplamda 16 ders saati süresince araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Veriler dört açık uçlu sorudan oluşan öğrenci yazılı görüş formuyla toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular, FCL ortamının öğrencilerin İngilizce öğrenme süreçlerine olumlu etkiler sunduğunu ve çeşitli becerilerinin gelişmesine yardımcı olduğunu göstermektedir. FCL sınıflarında alan tasarımı ve teknoloji kullanımının etkisiyle, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerinin daha eğlenceli, verimli ve etkili hale geldiği, grup çalışması becerilerinin güçlendiği ve öğrenmeye olan motivasyonlarının arttığı gözlemlenmiştir. Ayrıca, öğrenciler FCL ortamındaki esnek tasarımlar ve teknolojik olanaklarla daha etkileşimli bir öğrenme deneyimi yaşamış, bu da dil becerilerini ve iletişim yeteneklerini güçlendirmiştir. Eğlenceli değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin katılımını artırmış ve sınav kaygısını azaltmıştır. Bu bulgular, FCL ortamının yaratıcı ve etkileşimli yapısının öğrenmeyi daha etkili, eğlenceli ve kalıcı hale getirdiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yenilikçi Öğrenme Ortamları, Future Classroom Lab (FCL), Yabancı Dil Öğrenimi.

Abstract

The aim of this study is to determine the learning experiences of 5th grade middle school students in the English course held in a technology-supported flexible learning (Future Classroom Lab-FCL) environment and their opinions on the factors affecting this. In this context, the student opinions on the field design and the effect of technology use on learning English, measurement and evaluation methods, difficulties encountered in the learning process, experience and recommendation of participation in FCL were examined in the English course held in the FCL environment. This qualitative study utilized the phenomenology design. The study group consisted of 31 students studying in the 5th grade of a public school in Ankara in the Fall Semester of the 2024-2025

* Corresponding author:

Canan Han, Ministry of National Education of the Republic of Türkiye, Ankara, Türkiye.
Email: han06canan@gmail.com

academic year and taking the English course. The course activities prepared by the researcher and aimed at developing productive language skills in particular were implemented by the researcher for a total of 16 lesson hours over 4 weeks. The data were collected with a written student opinion form consisting of four open-ended questions. Content analysis was used in the analysis of the data. The findings obtained in the study show that the FCL environment has positive effects on the students' English learning processes and helps them develop various skills. With the effect of field design and technology use in FCL classes, it has been observed that students' language learning processes have become more fun, productive and effective, their group work skills have been strengthened and their motivation for learning has increased. In addition, students have experienced a more interactive learning experience with the flexible designs and technological opportunities in the FCL environment, which has strengthened their language skills and communication skills. Fun assessment methods have increased students' participation and reduced exam anxiety. These findings reveal that the creative and interactive structure of the FCL environment makes learning more effective, fun and permanent.

Keywords: Innovative Learning Environments, Future Classroom Lab (FCL), Foreign Language Learning.

Received: 20 November 2024 * **Accepted:** 30 December 2024 * **DOI:** <https://doi.org/10.29329/ijiasos.2024.1091.1>

GİRİŞ

Endüstri 4.0 ile paralel olarak gelişen eğitim devrimi, eğitim paydaşlarının rollerini 21. yüzyıl standartlarına uygun bir biçimde yeniden şekillendirmektedir. Değişen öğretmen ve öğrenci profilleri, hükümetleri ve eğitim uzmanlarını yenilikçi öğretim yaklaşımlarını ve hızla evrilen dijital teknolojileri eğitim kurumlarına entegre etme çabalarına yönlendirmektedir. Günümüzde bilgi aktarımı, masasında oturan öğretmen ile masasında oturan öğrenciler arasında gerçekleşen bir eylem olmanın çok ötesindedir (Erdem, 2013; Gray, 1997). Eğitimde dijitalleşme, öğrenme ortamlarının da önemli değişimler yaşamasına vesile olmuştur. Bu süreç, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımlarının geliştirilmesi ve daha etkili eğitim stratejilerinin oluşturulması açısından büyük bir önem taşımaktadır. Öğrenci merkezli bir öğrenme ortamının gerekliliğinin kabul gördüğü günümüz eğitim sisteminde, bireye verilen önem nedeniyle, öğrencilerin aynı anda aynı etkinliği yapmaları beklenmemektedir. Bunun yerine, öğrencilerin; bir şeyler inşa etme, sunum yapma, bir fikir ya da konu üzerine tartışma, öğretmen veya dış uzmanla konuşma, bireysel araştırma yapma ya da küçük gruplar halinde bir ödev üzerinde işbirliği yapma gibi farklı etkinliklerde yer alması gerekliliği savunulmaktadır. (Seaman, 2020). Bu kapsamda son yıllarda sayısı hızla artmakta olan yenilikçi öğrenme ortamları, aktif öğrenme yaklaşımını destekleyen önemli bir kavram olarak öne çıkmaktadır.

Avrupa Okul Ağı tarafından Ocak 2012'de açılan Geleceğin Sınıf Laboratuvarı (FCL), yenilikçi öğrenme ortamlarına dair ilham verici bir model sunmaktadır. Brüksel'de bulunan FCL, pedagojinin, teknolojinin ve mimari tasarımın sınıflardaki rollerine dair sorgulamalar yapmayı teşvik eden bir öğrenme alanı olarak işlev görmektedir. Altı farklı öğrenme alanı aracılığıyla katılımcılar, öğrencilerin ve öğretmenlerin becerileri ve rolleri, öğrenme stilleri, öğrenme ortamı tasarımı, mevcut ve gelişen

teknolojiler ile eğitimdeki toplumsal eğilimler gibi 21. yüzyıl eğitimine dair temel bileşenleri keşfetme imkânı bulmaktadır. (EUN, 2024a)

Tüm Öğrenme Laboratuvarları, Avrupa okul ağının Brüksel'deki Geleceğin Sınıf Laboratuvarı (FCL) modelinden ilham alarak, yerel ihtiyaçlara ve bağlama uyarlanmış bağımsız inisiyatiflerdir. Çoğu laboratuvar, FCL'nin temel ilkelerini, özellikle öğrenme alanlarının entegrasyonu ve modifikasyonunu içermektedir. Öğrenme laboratuvarları, esnek öğrenme alanları sunarak, etkinliklerin ihtiyaçlarına göre kolayca yeniden yapılandırılabilir ve öğrenci ile öğretmenlerin yerleri esnek biçimde değiştirilebilir. Yenilikçi öğrenme etkinlikleri ve 21. yüzyıl becerileriyle pedagojik vizyonlar sunarak, teknoloji destekli öğrenmeyi teşvik eder. Ayrıca, bu laboratuvarlar, eğitimle ilgili toplantılar ve tartışmalara ev sahipliği yaparak uygulama ve yansıtma alanı sağlar. Çeşitli paydaşların diyalog kurmasını teşvik ederek işbirliğini artırır ve açık bir kültür oluşturarak öğretmenlerin gözlem yapmasını ve mentorluk sağlamasını, öğrencilerin ise diğer okullarla işbirliği içinde projelere katılmasını sağlar. Öğrenme Laboratuvarları, üç ana türde sınıflandırılabilir: Profesyonel Öğrenme Laboratuvarları, okul bazlı öğrenme laboratuvarları ve endüstri bazlı öğrenme laboratuvarları (EUN, 2024b).

Şekil 1. FCL Modeli (EUN, 2024c)

Yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlar arasında sınıflardaki fiziksel ve teknolojik donanım eksikliği ile öğrenci merkezli, çağdaş yöntem ve tekniklerin gerekliliği vurgulanmaktadır. Öğrencilerin konuşma ve iletişim becerilerini aktif şekilde kullanmalarını teşvik eden yenilikçi öğretim stratejilerinin uygulanması noktasında, iletişim odaklı ve etkileşimli öğrenme ortamlarının önemli bir rolü olduğu belirtilmektedir (Palabıyık & Oral, 2022). Yabancı dil öğreniminde, üretken dil becerilerini etkileyen birçok faktör bulunduğunu vurgulayan Eral (2019), öğretim yöntemleri, öğrencilerin hazır bulunuşlukları ve kullanılan materyalin türü gibi unsurların yanı sıra dil öğrenme ortamının da bu süreci

etkileyebilecek faktörlerden biri olabileceğini vurgulamaktadır. İletişimsel dil öğrenme ortamlarında sınıfların, öğrenci etkileşimini teşvik edecek ve yabancı dilde iletişim becerilerini geliştirecek şekilde tasarlanması gerekliliğini vurgulayan araştırmacı, yaratıcı ve yenilikçi öğretim yaklaşımlarını desteklemek için öğrenme alanı ile öğretim uygulamaları arasındaki ilişkinin önemine dikkat çekmektedir.

Hedef dilin karmaşık yapısı nedeniyle başlı başına oldukça zorlu bir süreç olan yabancı dil öğrenme süreci özellikle hedef dilin konuşulduğu ve doğal olarak kullanıldığı ortamların dışında gerçekleştiğinde, öğrenmeyi daha da güçleştiren bir faktör haline gelmektedir (Gömleksiz & Elaldi, 2011). Dil öğreniminde bağlamın önemi, dilin sadece gramer ve sözcük bilgisinden ibaret olmadığını, aynı zamanda iletişim becerileri ve kültürel anlayışla bütünleştiğini göstermektedir. Dolayısıyla, öğrenme ortamları ne kadar otantik ve hedef dile maruz kalma fırsatlarıyla zenginleştirilmiş olursa, dil öğrenim sürecindeki zorluklar o ölçüde hafifletilebilir. Bu bağlamda, hedef dile yönelik kültürel ve pragmatik bağlamların öğrenme sürecine dahil edilmesi önemlidir. FCL sınıfları, dil öğrenimini desteklemek için otantik ve etkileşim odaklı ortamlar sunarak bu zorluklara çözüm getirebilir. Teknolojik araçlarla zenginleştirilmiş bu ortamlar, öğrencilerin hedef dile daha fazla maruz kalmasını sağlarken kültürel ve pragmatik bağlamları sanal ve fiziksel öğrenme deneyimlerine entegre edebilir. Böylece, iletişim becerilerinin gelişimi için gerekli olan gerçekçi ve dinamik öğrenme süreçleri etkin bir şekilde desteklenebilir.

Alanyazın incelendiğinde, yenilikçi öğrenme ortamlarının işlevselliğine dair çeşitli çalışmalar mevcutken, özellikle FCL modeline odaklanan çalışmaların oldukça sınırlı olduğu gözlenmiştir. Bu çalışmalarda, FCL sınıflarının öğrencilerin akademik başarılarına ve 21. Yüzyıl becerilerini geliştirme noktasındaki etkilerine odaklanılmıştır. (EUN, 2019). Alanyazın taraması sonucunda, ortaokul düzeyindeki bir FCL sınıfında gerçekleştirilen yabancı dil derslerine dair öğrenci görüşlerini analiz eden bilimsel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum, mevcut alan yazındaki boşluğu ve çalışmanın özgün katkısını vurgulamaktadır. Buradan yola çıkarak bu araştırmanın genel amacı, Ortaokul 5. Sınıf öğrencilerinin FCL ortamında gerçekleşen İngilizce dersine ilişkin öğrenme deneyimleri ve bunu etkileyen faktörlere yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

FCL ortamında gerçekleşen İngilizce dersinde;

1. Alan tasarımı ve teknoloji kullanımının İngilizce öğrenmeye etkisine yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?
2. Ölçme değerlendirme yöntemlerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
3. Öğrenme sürecinde karşılaşılan zorluklara ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

4. Öğrencilerin FCL'deki deneyimlerine ilişkin görüşleri ve FCL'ye katılmayı tavsiye edip etmediklerine dair düşünceleri nelerdir?"

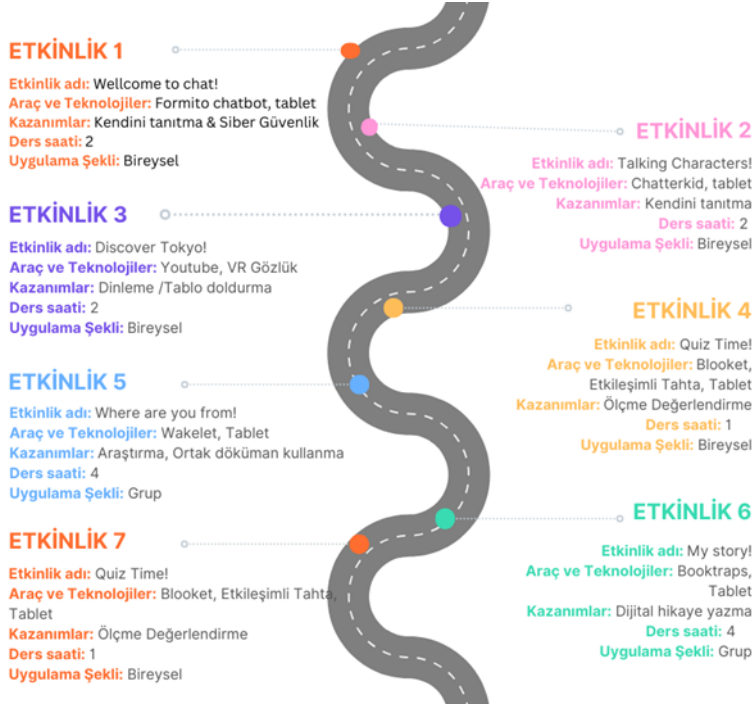
YÖNTEM

Nitel olarak gerçekleştirilen bu çalışmada olgu bilim (fenomoloji) deseninden yararlanılmıştır. Olgu bilim deseni farkında olduğu halde derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanmaktadır. Ayrıca olgu bilim araştırması bir olgunun (olay, kavram, deneyim, algı vb.) bireylerin yaşamında ne anlama geldiğini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada, olgu bilim çalışmalarının gereği olarak öğrencilerin teknoloji destekli öğrenme ortamlarında İngilizce öğrenilmesi olgusuna ilişkin deneyimlerinin ortak anlamı tartışılmaya çalışılmıştır (Creswell, 2014). Dolayısıyla FCL ortamında İngilizce dersindeki öğrenme deneyimi ve bunu etkileyen faktörler olgusuna ilişkin görüşler araştırmanın temel odağıdır.

Araştırmanın çalışma grubu, araştırmacının aynı okulda görev yapması ve katılımcılara erişimin kolay olması nedeniyle amaçlı örnekleme yönteminden biri olan kolay ulaşılabilir örnekleme ile belirlenmiştir. Çalışma grubu 2024-2025 öğretim yılının Güz Döneminde Ankara'da bir devlet okulunun 5. sınıfında öğrenim gören ve İngilizce dersini alan 31 öğrenciden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin 16'sı kız, 15'i erkek öğrencidir.

Öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla "Öğrenci Yazılı Görüş Formu" hazırlanmıştır. Form hazırlanırken araştırmacılar öncelikle alan yazın taraması yaparak çalışmalarını incelemiştir. Birinci araştırmacının FCL Ankara koordinatörü olması ve ilgili sınıfları iyi tanıyor olması, soruların hem uygunluğu hem de kapsam geçerliliği açısından güvenilirliği artırmıştır. Bu doğrultuda araştırma sorularına cevap arayacak şekilde 4 açık uçlu soru yazarak taslak form oluşturulmuştur. Araştırmacılar iki alan uzmanından hazırlanan taslak formla ilgili görüş almış, herhangi bir değişiklik gerekmemiştir. Güvenirliği artırmak için hazırlanan form benzer özelliklere sahip iki öğrenci üzerinde pilot olarak uygulanmıştır, soruların anlaşılabilirliği test edilmiştir.

Uygulama aşamasında, araştırmacı tarafından hazırlanan ve özellikle üretken dil becerilerini geliştirmeye yönelik ders etkinlikleri, 4 hafta boyunca toplamda 16 ders saati süresince araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

Şekil 2. Uygulamada Kullanılan Öğrenme Etkinlikleri

FCL sınıfında bulunan tablet, sanal gerçeklik teknolojileri gibi araçlar ile dijital hikâye anlatımı ve yapay zekâ sohbet robotları gibi çevrimiçi araçların kullanıldığı süreç tamamlandıktan sonra araştırmacılar tarafından hazırlanan “Öğrenci Yazılı Görüş Formu” öğrencilere dağıtılmış ve serbest süre tanınarak öğrencilerin bu formu doldurmaları sağlanmıştır. Formlar araştırmacılar tarafından uygulanmıştır.

Araştırmada, elde edilen nitel verilerin analizi için içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. İçerik analizi, bireylerin düşünce yapılarının, önyargılarının, tutumlarının ve fikirlerinin daha net bir şekilde ortaya çıkarılmasına ve bu unsurların birbirleriyle karşılaştırılmasına olanak tanır (Marvasti, 2004). İlk aşamada, toplanan yazılı veriler sistematik bir şekilde numaralandırılmış ve kodlama sürecine geçilmiştir. Kodlama işlemi sırasında, anlam bakımından benzerlik gösteren veriler alt temalar altında gruplandırılmış ve bu alt temalar daha geniş kapsamlı ana temalar altında birleştirilmiştir. Son olarak, içerik analizi sürecinde elde edilen ana ve alt temalar arasındaki ilişkiler değerlendirilerek bulgular detaylandırılmıştır. Kodlama işlemlerinin güvenilirliği, farklı bir araştırmacının aynı veri setini bağımsız olarak kodlamasıyla test edilmiş, iki araştırmacı tarafından yapılan kodlamalar arasındaki farklılıklar belirlenmiş ve tartışılarak uzlaşa sağlanmıştır. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini artırmak için çeşitli önlemler alınmıştır. Nitel araştırmalarda geçerlik, araştırma bulgularının gerçeği ne kadar doğru yansıttığını ve bu bulguların araştırmanın genel amaçlarıyla ne derece örtüştüğünü ifade eder. Güvenirlik ise, elde edilen sonuçların önyargı ve hatalardan arındırılmış olmasını ve farklı araştırmacılar tarafından tekrarlanabilirliğini kapsar (Yin, 2009; McMillan, 2004). Bu araştırmada katılımcıların

görüşme sırasında paylaştıkları ifadeler doğrudan yazıya aktarılmış, kimlik bilgilerinin gizli tutulacağı ve verilerin yalnızca bu araştırma için kullanılacağı açıkça belirtilerek, katılımcıların dürüst ve içten ifadeler sunmaları teşvik edilmiştir. Verilerin analizinde güvenilir bir yaklaşım benimsenmiş; kodlama, alt ve ana temaların oluşturulması süreçlerinde titizlikle çalışılmıştır. Bu temalar arasındaki ilişkiler sistematik olarak değerlendirilmiş ve sonuçlar bir bütünlük içinde sunulmuştur. Araştırma sürecinde gerçekleştirilen her adım detaylı biçimde kaydedilmiş ve elde edilen veriler ile kodlama süreçleri ileride tekrar incelenebilecek şekilde muhafaza edilmiştir.

BULGULAR

Alan Tasarımı ve Teknoloji Kullanımının İngilizce Öğrenmeye Etkisi

İlk araştırma sorusunda öğrencilere FCL sınıflarındaki alan tasarımı ve teknoloji kullanımının İngilizce öğrenmeye etkisine yönelik görüşleri sorulmuş ve verilen cevaplar aşağıda Diyagram Grafiği 1’de sunulmuştur.

Şekil 3. Alan tasarımı ve Teknoloji Kullanımının İngilizce Öğrenmeye Etkisine İlişkin Görüşler

Yukarıdaki Şekil 3’de görüldüğü gibi öğrencilerin FCL sınıflarındaki alan tasarımı ve teknoloji kullanımının İngilizce öğrenmeye etkisine yönelik görüşleri 7 kod altında toplanmıştır; eğlenerek öğrenme, grup çalışması yapabilme, etkili öğrenme, kolay öğrenme, istekli öğrenme, araştırma yapabilme ve etkili iletişim kurabilme.

12 öğrenci (Ö6, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14, Ö17, Ö19, Ö20, Ö25, Ö28, Ö29 ve Ö31), FCL sınıflarındaki alan tasarımı ve teknoloji kullanımının İngilizce öğrenme süreçlerini eğlenceli hale getirdiğini ve

böylece eğlenerek İngilizce öğrendiklerini ifade etmiştir. Özellikle Ö13'ün “*Buraya gelince mutlu oluyorum ve İngilizceyi eğlenerek öğreniyorum*” şeklindeki yorumu, FCL ortamının sağladığı eğlenceli yapının öğrencilerin motivasyonunu artırdığını ve dil öğrenimine olumlu bir katkı sağladığını göstermektedir. Bu görüş, FCL ortamının sadece akademik değil, duygusal yönden de destekleyici bir ortam sunduğunun göstergesidir.

FCL sınıflarındaki alan tasarımı ve teknoloji kullanımının İngilizce öğrenmeye etkisine yönelik görüşlerde 11 öğrenci (Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö15, Ö19, Ö23, Ö28, Ö29 ve Ö31) grup çalışması yapabildiklerini vurgulamış, FCL ortamındaki esnek mobilya ve alan tasarımı sayesinde bu beceriyi geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Örneğin, Ö7'nin şu ifadesinde belirttiği gibi “*Kişisel yerlerde ayrılabilir, takım halindeyken birleşebiliyor (mobilyalar) Bu beni iyi etkiledi.*” öğrenciler bireysel alanlara ayrılabilme ya da masaları birleştirip grup oluşturabilme imkanına sahip olmuşlardır. Bu düzenlemelerin, öğrencilerin fikirlerini özgürce paylaşmalarına ve daha rahat bir öğrenme ortamı oluşturmalarına katkı sağladığı şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca, Ö13, Ö15 ve Ö19 gibi görüşler, grup çalışmasına katılımın öğrencilerin motivasyonunu artırdığını ve derse daha aktif katılımlarını sağladığını göstermektedir. Bu görüşler aşağıda verilmiştir;

Ö13, “*Biz grubumuzla bir masayı ayırıp kendimiz çalışabiliyoruz. Etkinliklere katılımımı daha iyi etkiledi.*”

Ö15, “*Gruplara ayrılmam beni daha çok rahat ettirdi ve mutlu oldum.*”

Ö19, “*Buradaki eşyaların ayrılabilir olması kendi aramızda küçük gruplar oluşturmamızı sağladı ve bu da derslere daha iyi katılmamızı sağladı.*”

Ö23'ün “*Masaları ayırıp başka gruplara gitmek sosyalleşmemi geliştiriyor ve İngilizceyi iyileştiriyor.*” görüşü ise, masaların ayrılabilir olması sayesinde sosyalleşmenin ve İngilizce becerilerinin geliştiğini vurgulamaktadır. Bu bulgular, alan tasarımının ve esnek mobilyaların grup çalışması yapabilme becerisini desteklediği ve öğrencilerin İngilizce öğrenme sürecine olumlu katkı sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma kapsamındaki 7 öğrenci (Ö1, Ö5, Ö7, Ö8, Ö10, Ö22, Ö26) FCL sınıflarındaki alan tasarımı ve teknoloji kullanımının İngilizceyi etkili bir şekilde öğrenmelerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bu öğrencilerin ifadelerinde, bu araçların öğrenme sürecini desteklediği ve dersin verimliliğini artırdığı vurgulandığı görülmektedir. Örneğin, Ö7 “*Teknolojik aletler İngilizce öğrenmeye yardımcı oldu*” diyerek, bu araçların öğrenme sürecindeki olumlu etkisini ifade etmiştir. Bu görüşler doğrultusunda, FCL ortamındaki teknolojik donanımın, öğrencilerin İngilizce öğreniminde daha etkili bir sürece katkı sunduğu şeklinde bir yorum yapılabilir.

Kolay öğrenme kod kapsamında Ö31'in “*Farklı, daha eğlenceli ve öğrenimi kolaylaştırıyor.*” görüşü, FCL ortamının eğlenceli ve farklı yapısının öğrenme sürecini kolaylaştırdığına işaret etmektedir.

Öğrencinin belirttiği üzere, alan tasarımı ve teknolojinin birlikte kullanımı, yalnızca bilgi aktarımını değil, aynı zamanda öğrenme sürecini de daha ilgi çekici hale getirmektedir. Bu bağlamda, FCL ortamındaki bu unsurların, öğrencilerin daha rahat ve etkili bir şekilde İngilizce öğrenmelerine katkıda bulunduğu yorumu yapılabilir.

İstekli öğrenme kod kapsamında, öğrencilerin FCL ortamındaki teknolojik araçların etkisiyle İngilizce öğrenmeye yönelik motivasyonlarının arttığı gözlemlenmiştir. Örneğin, Ö18'in "*Teknolojik aletler insanın daha çok çalışmasını istiyor*" ifadesi, bu araçların öğrencilerde öğrenme isteğini tetiklediğini ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Ö23'ün "*Artık daha istekli İngilizce öğreniyorum*" şeklindeki yorumu, FCL ortamının sağladığı teknolojik olanakların öğrencilerin İngilizce öğrenme arzusunu güçlendirdiğini göstermektedir. Bu ifadeler, FCL ortamındaki teknolojinin, öğrencilerde öğrenmeye yönelik olumlu bir tutum geliştirdiğini ve dil öğrenme sürecini daha istekli hale getirdiğini vurgulamaktadır.

Araştırma yapabilme kodu ile ilgili, Ö4'ün "*Araştırma yapmamı sağladı*" ifadesi, FCL ortamının öğrencilerde araştırma becerilerini geliştirme açısından olumlu bir etki yarattığını göstermektedir. Bu, FCL'de sunulan teknolojik araçların ve kaynakların öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif rol almasını sağladığı ve bilgiye erişim konusunda daha bağımsız hale gelmelerine katkı sunduğu şeklinde yorumlanabilir. Öğrencinin bu ifadesi, araştırma yapma becerilerini destekleyen FCL ortamının, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirdiğini ve onların daha bağımsız öğrenme alışkanlıkları geliştirmelerine yardımcı olduğunu ortaya koymaktadır.

Etkili iletişim kurabilme kod çerçevesinde, Ö16'nın "*Teknolojiyle İngilizce işliyorum. Bütün arkadaşarımla iletişim yapabiliyorum*" görüşü, FCL ortamındaki teknolojik araçların öğrencilerin hem dil becerilerini geliştirmelerine hem de iletişim yeteneklerini artırmalarına olanak tanıdığını göstermektedir. Öğrenciler, teknolojiyi kullanarak yalnızca dil bilgilerini değil, aynı zamanda iletişim kurma becerilerini de geliştirebilmektedir.

Araştırmada, FCL sınıflarındaki alan tasarımı ve teknoloji kullanımının araştırma grubundaki öğrencilerin İngilizce öğrenme süreçlerine olumlu katkılar sağladığı belirlenmiştir. Öğrencilerin görüşleri, eğlenerek öğrenme, grup çalışması yapabilme, etkili ve kolay öğrenme, istekli öğrenme, araştırma yapabilme ve etkili iletişim kurabilme temalarında toplanmıştır. Bu ortamın, öğrenmeyi eğlenceli hale getirerek motivasyonu artırdığı, esnek tasarımıyla grup çalışmasını desteklediği ve teknolojik araçlarla öğrenme sürecini daha etkili ve verimli hale getirdiği ifade edilmiştir. Ayrıca, FCL sınıfları, araştırma grubundaki öğrencilerin iletişim ve araştırma becerilerini geliştirdiği gibi bağımsız öğrenme alışkanlıklarına da katkı sunmuştur.

Ölçme Değerlendirme Yöntemlerine İlişkin Görüşler

İkinci araştırma sorusunda öğrencilere FCL sınıflarındaki ölçme değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşleri sorulmuş ve verilen cevaplar aşağıda Diyagram Grafiği 2’de sunulmuştur.

Şekil 4. Ölçme Değerlendirme Yöntemlerine İlişkin Görüşler

Yukarıdaki Şekil 4’de görüldüğü gibi öğrencilerin FCL sınıflarındaki ölçme değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşleri 6 kod altında toplanmıştır; eğlenceli değerlendirme, etkili anlık geri bildirim, değerlendirme kaygısı, kolay değerlendirme, oyunlaştırma ile değerlendirme ve öz değerlendirme.

Eğlenceli değerlendirme kod kapsamında, öğrenciler (f=17) FCL ortamındaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerini normal sınıflara göre daha eğlenceli ve motive edici bulduklarını belirtmişlerdir. Örneğin, Ö11’in “*Bu sınıfta yaptığım quizler daha güzel ve eğlenceliydi, normal sınavlar sıkıcıydı*” yorumu, geleneksel sınavların aksine daha interaktif ve ilgi çekici değerlendirme yöntemlerinin öğrencilerin motivasyonunu artırdığını göstermektedir. Benzer şekilde, Ö30’un “*Etkinlikler çok güzeldi, sınava hiç benzemiyordu. Yaptığımız çalışmalarda kendimi sınavdaymışım gibi hissetmedim. Çok eğlendim*” ifadesi, FCL ortamında yapılan etkinliklerin öğrencilerde daha az stres yarattığını ve öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirdiğini yansıtmaktadır. Bu görüşlere göre, FCL ortamındaki eğlenceli değerlendirme yöntemlerinin öğrencilerin katılımını ve derse olan ilgilerini

artırdığı, geleneksel sınavlardan daha verimli ve keyifli bir öğrenme deneyimi sunduğu şeklinde yorumlanabilir.

Etkili anlık geri bildirim kod kapsamında, FCL ortamındaki anında geri bildirim uygulamaları, öğrencilerin öğrenme süreçlerinde büyük bir rahatlık ve motivasyon sağladığını ortaya koymaktadır. Örneğin Ö8'in "*FCL'de yaptığımız sınavlarda doğru/yanlışları anında görmem bana çok yardımcı oldu.*" görüşü, öğrencilerin hemen geri bildirim alarak hatalarını fark etmelerinin öğrenmeyi hızlandırdığını vurgulamaktadır. Benzer şekilde, Ö13'ün "*Sınıfta öğretmen açıklamıyor ve ben çok meraklanıyorum. Burada ise hemen açıklanması daha iyi*" ifadesi, FCL ortamındaki anlık geri bildirim öğrencilerin öğrenme sürecindeki belirsizlikleri ortadan kaldırarak merak duygusunu giderdiğini göstermektedir. Ö14 ve Ö29'un ifadeleri de, anlık geri bildirim sayesinde öğrencilerin sonuçları hemen öğrenebildiklerini ve bu hızın, öğrencilerdeki stres düzeyini azalttığını göstermektedir. Ö14'ün "*Bir öğretmenin kontrol etmesi 1 saat sürüyor ama burada hemen gösteriyor*" yorumu ve Ö29'un "*Normal sınıfta açıklanana kadar günler geçiyor ve bu beni çok strese sokuyor ama bu sınavlarda 1 saniye içerisinde sonuç açıklanıyor*" sözleri, öğrencilerin hızlı geri bildirim almanın onları daha az stresli ve daha verimli hissettirdiğini göstermektedir. Bu geri bildirimler, FCL ortamındaki teknolojik araçların, öğrencilere öğrenme sürecinde anında geri bildirim sunarak daha etkili ve verimli bir deneyim sağladığını ve öğrencilerin motivasyonlarını artırdığını göstermektedir.

Değerlendirme kaygısı koduna ilişkin ise, FCL ortamının, geleneksel sınavlara kıyasla öğrencilerin daha az kaygı yaşamasına yardımcı olduğunu göstermektedir. Örneğin Ö19'un "*Sınıfımızda sınavlarda çok stresli oluyoruz, burada ise daha rahat bir şekilde sınav yapabiliyoruz*" yorumu, öğrencilerin FCL ortamındaki değerlendirme süreçlerinde daha rahat hissettiklerini ve kaygılarının azaldığını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Ö22'nin "*Daha eğlenceli ve daha kolay. İçimde stres kalmadı*" ve Ö31'in "*Evet çok farklı. Sınavlarda stres oluyorum ama bu sınıfta sınav yok gibi oluyor ve stres olmuyorum*" ifadeleri, FCL ortamının sınav kaygısını azaltmak ve daha rahat bir değerlendirme deneyimi sunmak konusunda etkili olduğunu göstermektedir.

Kolay değerlendirme kodu altında 3 öğrenci, FCL ortamındaki değerlendirme süreçlerini daha kolay ve erişilebilir bulmuşlardır. Ö20'nin "*Buradaki sınavlar daha kolay*" yorumu, FCL ortamındaki sınavların daha az zorlayıcı olduğunu belirtmektedir. Bu durum, öğrencilerin sınavlara daha olumlu yaklaşımlarına ve daha etkili bir şekilde değerlendirilmiş hissetmelerine olanak tanıyabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Oyunlaştırma ile değerlendirme kod kapsamında, öğrenciler FCL ortamındaki sınav ve değerlendirme süreçlerini daha eğlenceli ve stressiz bulmuşlardır. Ö10'un "*Sınavlarda eğlendiğimi ilk defa gördüm. Burada sınav mı oluyorsunuz oyun mu oynuyorsunuz belli değil*" ifadesi, sınavların oyunlaştırma unsurlarıyla daha çekici hale geldiğini vurgulamaktadır. Ö12 de, "*Sınıftaki sınavlarda stres yapıyordum, burada oyun gibi geliyor*" diyerek oyunlaştırma ile yapılan değerlendirmelerin, sınav

kaygısını azalttığını ve süreci daha eğlenceli kıldığını belirtmiştir. Bu görüşlere dayanarak, FCL ortamında oyunlaştırma uygulamalarının öğrencilerin sınavlara karşı olan olumsuz tutumlarını dönüştürdüğü ve sürecin daha keyifli hale geldiği şeklinde yorumlanabilir.

Öz değerlendirme kod çerçevesinde, Ö2'nin "*Kendimi ölçmemi sağladı*" görüşü, FCL ortamındaki değerlendirme süreçlerinin öğrencilerin kendi öğrenme ilerlemelerini fark etmelerine ve bu süreçte kendilerini değerlendirme yetisi kazanmalarına olanak tanıdığını göstermektedir. Bu tür öz değerlendirme fırsatları, öğrencilerin kendi güçlü ve zayıf yönlerini keşfetmelerine yardımcı olmaktadır, böylece öğrenme sürecini daha bilinçli ve hedef odaklı bir şekilde sürdürmelerini sağlamaktadır. FCL ortamındaki bu yaklaşım, öğrencilerin sadece öğretmenin değerlendirmesini değil, aynı zamanda kendi gelişimlerini takip etmelerini teşvik eden bir öğrenme deneyimi sunmaktadır.

Araştırmada, FCL sınıflarındaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin, araştırma kapsamındaki öğrencilerin görüşleri, eğlenceli değerlendirme, etkili anlık geri bildirim, değerlendirme kaygısı, kolay değerlendirme, oyunlaştırma ile değerlendirme ve öz değerlendirme gibi 6 kod altında toplanmıştır. Öğrenciler, bu ortamda yapılan değerlendirme süreçlerini geleneksel sınavlardan daha eğlenceli, motive edici ve rahatlatıcı olarak değerlendirmişlerdir. Anında geri bildirim ve oyunlaştırma unsurlarının motivasyonlarını artırdığı, değerlendirme kaygısının azaldığı ve sınav süreçlerinin daha keyifli hale geldiği gözlemlenmiştir. Ayrıca, öz değerlendirme fırsatları ile öğrenciler kendi öğrenme süreçlerini daha bilinçli bir şekilde takip edebilmişlerdir. Bu bulgular, FCL ortamındaki yenilikçi değerlendirme yöntemlerinin araştırma grubundaki öğrencilerin öğrenme deneyimlerini olumlu yönde etkileyerek daha etkili ve eğlenceli bir değerlendirme süreci sunduğunu ortaya koymaktadır.

Öğrenme Sürecinde Karşılaşılan Zorluklara İlişkin Görüşler

Üçüncü araştırma sorusunda öğrencilere FCL sınıflarındaki öğrenme sürecinde karşılaşılan zorluklara ilişkin görüşleri sorulmuş ve verilen cevaplar aşağıda Diyagram Grafiği 3'de sunulmuştur.

Şekil 5. Öğrenme Sürecinde Karşılaşılan Zorluklara İlişkin Görüşler

Yukarıdaki Şekil 5’de görüldüğü gibi öğrencilerin FCL sınıflarında öğrenme sürecinde karşılaşılan zorluklara ilişkin görüşleri 3 kod altında toplanmıştır; grup çalışmalarında zorluk, İngilizce yazma etkinliklerinde zorluk ve İngilizce konuşma etkinliklerinde zorluk. Aslında öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%80), FCL ortamında herhangi bir zorluk yaşamadığını belirtmiştir. Belirtilen bu zorluklar öğrencilerin %20’si tarafından dile getirilmiştir. Bu durumda, FCL ortamının öğrencilerin büyük bir kısmı için öğrenme sürecini genel olarak kolaylaştırdığı ve zorlukları azalttığı söylenebilir. Öğrencilerin %80’inin bu ortamda herhangi bir zorluk yaşamadığını belirtmesi, FCL'nin sunduğu esnek ve destekleyici yapının çoğu öğrenciye uyum sağladığını ve onların öğrenme süreçlerini daha rahat hale getirdiğini göstermektedir. Ancak, öğrencilerin %20’sinin yaşadığı zorluklar da dikkate alınmalıdır. Bu zorluklar özellikle grup çalışmaları, İngilizce yazma ve konuşma etkinliklerinde ortaya çıkmıştır.

Grup çalışmalarında zorluk kodu, grup içinde işbirliği yaparken karşılaşılan zorlukları ele almaktadır. Ö31'in "*Evet yaşadım. Grup arkadaşlarım hiç söz hakkı vermediler, kendileri kaptanmış gibi davrandılar, hep kendi dediklerini yaptılar*" ifadesi, grup içindeki işbirliği sorunlarını ve bazı öğrencilerin liderlik rolünü tekelleştirerek diğerlerinin katılımını engellemelerini göstermektedir.

İngilizce yazma etkinliklerinde zorluk kodu altında, 2 öğrenci yazılı ifade becerilerini geliştirirken bazı zorluklarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Ö12'nin "*Bir tanesinde zorlandım o da metin yazmaydı*" görüşü, yazılı İngilizce becerilerinin bazı öğrenciler için daha karmaşık olabileceğini, bu tür etkinliklerde zorluk yaşadıklarını göstermektedir.

İngilizce konuşma etkinliklerinde zorluk kodu altında ise, 1 öğrenci konuşma becerilerinde daha az zorluk yaşadığını ifade etmiştir. Ö24'ün "*Karakterimi konuşturamadım, onun dışında hiç zorlanmadım*" yorumu, konuşma etkinliklerinde karşılaşılan en büyük zorluğun, belirli bir dilbilgisel veya teknik engelleme olduğunu, ancak genelde bu tür etkinliklerde başka büyük zorluklar yaşanmadığını göstermektedir.

FCL ortamında araştırma grubunda yer alan öğrencilerin öğrenme sürecinde karşılaştıkları zorluklar, grup çalışmalarında zorluk, İngilizce yazma etkinliklerinde zorluk ve İngilizce konuşma etkinliklerinde zorluk olmak üzere 3 kod altında toplanmıştır. Öğrencilerin büyük bir kısmı (%80) FCL ortamında herhangi bir zorluk yaşamadıklarını belirtmiş, bu da FCL'nin esnek yapısının ve destekleyici ortamının çoğu öğrenciye uyum sağladığını ve öğrenme süreçlerini kolaylaştırdığını göstermektedir. Ancak %20'lik bir grup, çeşitli zorluklarla karşılaştıklarını ifade etmiştir. Grup çalışmalarında işbirliği sorunları yaşanırken, yazılı ifade ve konuşma becerileriyle ilgili zorluklar da bazı öğrenciler için belirgin olmuştur. Grup içindeki sosyal etkileşimlerin ve dil becerilerinin geliştirilmesinin, bazı öğrenciler için ek yardımlar gerektirdiği söylenebilir. Bu bulgular, FCL ortamının genellikle olumlu etkiler sunduğunu ancak bu araştırmada yer alan bazı öğrencilerin daha fazla desteğe ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin FCL'deki Deneyimleri ve FCL'ye Katılımın Tavsiye Edilmesi

Dördüncü araştırma sorusunda öğrencilere FCL sınıflarındaki deneyimleri ve FCL'ye katılımın tavsiye edilmesine ilişkin görüşleri sorulmuş ve verilen cevaplar aşağıda Diyagram Grafiği 4'de sunulmuştur.

Şekil 6. Öğrenci Deneyimi ve FCL'ye Katılımın Tavsiye Edilmesine İlişkin Görüşler

Yukarıdaki Şekil 6'da görüldüğü gibi öğrencilerin FCL deneyimi ve FCL'ye katılımın tavsiye edilmesine ilişkin görüşleri 4 kod altında toplanmıştır; eğlenceli, kolay, zevkli ve faydalı. Bu alt tema altında öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (%71), FCL ortamındaki dersleri daha eğlenceli, kolay ve verimli bulduğu ve bu deneyimi başkalarına da tavsiye ettiği görülmektedir. Bu durum, FCL'nin öğrencilere sunduğu yaratıcı, etkileşimli ve keyifli öğrenme ortamının büyük bir olumlu etki yarattığını kanıtlamaktadır.

Eğlenceli kod altında, öğrencilerin %61'inin FCL ortamının eğlenceli olduğunu ve burada geçirdikleri zamanı keyifli bulduklarını belirttikleri görülmektedir. Ö27'nin "*Burada olmak çok eğlenceli, her şey mükemmel. Buradan hiç çıkmak istemiyorum. Herkese bu sınıfı öneririm bence hem yurt dışı hem yurt içi bütün okullarda FCL sınıfı olmalı. Öğrenciler burada daha verimli bir şekilde ders işleyebilir. Tüm insanların bu deneyimi yaşaması gerekiyor.*" ifadesi, FCL ortamının eğlenceli olmasının yanı sıra, öğrencilerin eğitim deneyimlerini daha verimli ve keyifli hale getirdiğinin altını çizmektedir. Bu bağlamda, FCL ortamındaki öğretim yöntemlerinin ve sınıf tasarımının öğrenciler için çekici ve motive edici olduğu şeklinde bir yorum yapılabilir.

Kolay kodlu görüşe bakıldığında, 1 öğrenci FCL ortamında yapılan etkinliklerin İngilizce öğrenmeyi kolaylaştırdığına dikkat çekmiştir. Ö8'in "*Burada güzel etkinlikler yapılıyor, bu nedenle İngilizce daha kolay öğreniliyor*" görüşü, etkinliklerin öğrencilerin dil öğrenme sürecini daha eğlenceli hale getirdiğini vurgulamaktadır. Zevkli ve Faydalı kodlarında ise, öğrenciler FCL ortamındaki deneyimlerinin hem keyifli hem de öğretici olduğunu belirtmişlerdir. Ö30'un "*Evet öneririm çünkü çok zevkli*" ve Ö15'in "*Öneririm. Ders oldukça faydalı.*" ifadeleri, FCL ortamındaki etkinliklerin ve öğretim

metodlarının hem eğlenceli hem de öğrencilerin öğrenme süreçlerine katkı sağladığını göstermektedir. Bu, FCL'nin yalnızca eğlenceli bir ortam sunmakla kalmayıp, aynı zamanda etkili bir öğrenme deneyimi sunduğunu da ortaya koymaktadır.

FCL ortamındaki öğrencilerin deneyimi ve katılımın tavsiye edilmesi, eğlenceli, kolay, zevkli ve faydalı olmak üzere 4 kod altında toplanmıştır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%71) FCL ortamındaki dersleri eğlenceli, kolay ve verimli bulmuş ve bu deneyimi başkalarına da tavsiye etmiştir. Bu durum, FCL'nin öğrencilere sunduğu yaratıcı, etkileşimli ve keyifli öğrenme ortamının büyük bir olumlu etki yarattığını kanıtlamaktadır. Eğlenceli kodu altında, öğrencilerin %61'i FCL ortamının eğlenceli olduğunu ve burada geçirdikleri zamanı keyifli bulduklarını belirtmişlerdir. Bu arastırmadaki FCL'nin eğlenceli yapısı, eğitim deneyimlerini daha verimli ve keyifli hale getirmekte, sınıf tasarımının ve öğretim yöntemlerinin öğrencilere çekici ve motive edici olduğunu göstermektedir. Kolay kodu altında ise, bir öğrenci, etkinliklerin İngilizce öğrenmeyi kolaylaştırdığını belirtmiştir. Zevkli ve faydalı kodları altında ise, öğrenciler FCL ortamındaki deneyimlerinin hem keyifli hem de öğretici olduğunu ifade etmişlerdir. Bu bulgular, bu araştırma grubundaki öğrenci görüşlerine göre FCL'nin sadece eğlenceli bir ortam sunmakla kalmayıp, aynı zamanda etkili bir öğrenme deneyimi sunduğunu da ortaya koymaktadır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmada elde edilen bulgular, FCL ortamının, bu araştırma grubunda yer alan öğrencilerin İngilizce öğrenme süreçlerine olumlu etkiler sunduğunu ve çeşitli becerilerinin gelişmesine yardımcı olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin FCL sınıflarındaki alan tasarımı ve teknoloji kullanımının etkisiyle, dil öğrenme süreçlerinin daha eğlenceli, verimli ve etkili hale geldiği, öğrenmeye olan motivasyonlarının arttığı ve grup çalışması gibi becerilerin geliştiği gözlemlenmiştir. Öğrenciler, FCL ortamındaki esnek mobilyalar ve teknolojik donanımlar sayesinde daha etkileşimli bir öğrenme deneyimi yaşamış, bu da dil becerilerini ve iletişim yeteneklerini pekiştirmiştir. Bu bulgular alan yazındaki çalışmalarla da örtüşmektedir. Örneğin Brown ve Lippincott (2003), öğrenme alanlarının fiziksel esnekliğinin, öğrencilerin işbirlikçi öğrenme deneyimlerini iyileştirdiğini ve bu tür ortamların öğrenciler için daha motive edici olduğunu ifade etmiştir. Talbert ve Mor-Avi (2018), aktif öğrenme sınıflarında öğrenmenin öğrenciler tarafından daha eğlenceli algılandığını belirlemiştir. FCL ortamında öğrenci merkezli eğitimle öğrencilerin motivasyonlarının artması, dil öğrenme süreçlerinin daha verimli ve etkileşimli hale gelmesi, aktif öğrenmenin temel ilkeleriyle paraleldir. Talbert ve Mor-Avi'nin “öğretmen ile öğrenci arasındaki çizginin silinmesi” ve “öğrencilerin birbirlerine daha bağlı hissetmesi” bulguları, FCL ortamında öğrencilerin birbirleriyle daha fazla etkileşim kurarak, esnek alanlarda özgürce hareket edebildikleri ve işbirliği yapabildikleri gözlemleriyle örtüşmektedir. Öğrencilerin FCL ortamında daha rahat ve kendinden emin bir katılım sağlamaları, “öğrenmenin eğlenceli olduğu” algısına katkıda bulunmakta, öğrenmeyi kültürel bir değişim olarak deneyimlemelerini sağlamaktadır.

Bu bağlamda, FCL ortamının sağladığı zenginleştirici deneyimler, öğrencilerin yalnızca bilgiyi edinmekle kalmayıp, aynı zamanda öğrenme sürecine aktif katılım sağladıkları, deneyimleyerek öğrendikleri bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Öğrenciler, öğretmenlerinin rehberliğinde kendi öğrenme sorumluluklarını alarak sürece katılmakta, bilgiye ve öğrenme sürecine katkıda bulunarak İngilizce dil becerilerini pekiştirmektedirler. Bu özellikler, öğrenci merkezli ve işbirliğine dayalı eğitimle uyum içinde, öğrenme sürecini öğrenciler için daha anlamlı, eğlenceli ve kalıcı hale getirmektedir.

Araştırmada yer alan öğrenciler, FCL sınıflarındaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerini, geleneksel sınavlara kıyasla daha eğlenceli, rahat ve motive edici olarak değerlendirmiştir. FCL ortamındaki eğlenceli değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin katılımını artırmış ve sınav kaygısını azaltmıştır. Anlık geri bildirim, öğrencilerin öğrenme süreçlerini hızlandırarak daha verimli hale getirmiştir. Ayrıca, oyunlaştırma ve öz değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin sınavlara karşı olumsuz tutumlarını dönüştürmüş ve kendi gelişimlerini izlemelerini sağlamıştır. Bu bulgular, FCL ortamındaki değerlendirme süreçlerinin öğrenmeye olanak tanıyan, stressiz ve etkili bir yaklaşım sunduğunu göstermektedir. FCL ortamlarında kullanılan eğlenceli ve etkileşimli değerlendirme yöntemlerinin öğrencilerin katılımını artırması ve sınav kaygısını azaltması konusu, günümüzde pek çok eğitim araştırmasında ele alınan bir konu olmuştur. Bu tür yöntemlerin, öğrencilerin öğrenme süreçlerine katkı sağladığına dair bulgular mevcuttur (Surendeleg, Kim & Park, 2017; Shaw, MacIsaac & Singleton-Jackson, 2019; Wen & Aziz, 2022; Forssell, Hassan, Turunen ve Aura, 2023; Maraza-Quispe vd., 2024). Özellikle oyunlaştırma, anlık geri bildirim ve öz değerlendirme gibi yöntemler, öğrenme motivasyonunu yükseltirken aynı zamanda öğrencilerin öz düzenleme becerilerini de geliştirebilir. Bu tür değerlendirme yöntemleri, öğrencilerin geleneksel sınavlardan duydukları kaygıyı azaltır ve öğrenme süreçlerine daha aktif katılım sağlamalarına olanak tanımaktadır.

FCL'nin yaratıcı ve etkileşimli yapısı, araştırma grubunda yer alan öğrencilerin öğrenme süreçlerini keyifli ve verimli hale getirmiştir. Etkinliklerin İngilizce öğrenimini kolaylaştırması, sınıf tasarımı ve öğretim yöntemlerinin motive edici olması, FCL'nin hem eğlenceli hem de etkili bir öğrenme ortamı sunduğunu göstermektedir. FCL ortamı, işbirlikçi ve etkileşimli öğrenme süreçlerini desteklemek için tasarlanmış bir yapı sunar. Brown ve Lippincott (2003), öğrenme alanlarının fiziksel esnekliğinin, öğrencilerin işbirlikçi öğrenme deneyimlerini iyileştirdiğini ve bu tür ortamların öğrenciler için daha motive edici olduğunu ifade etmiştir. Ancak, bu ortamların sunduğu avantajların tam anlamıyla kullanılabilmesi için, öğretmenlerin öğrencilerin işbirliği ve dil gelişim süreçlerini dikkatle izlemeleri ve destekleyici müdahalelerde bulunmaları gerekmektedir.

Araştırmada yer alan bazı öğrenciler grup çalışmalarında zorluklar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. FCL ortamında grup çalışmaları ve iletişim etkinliklerinde yaşanan zorluklar, genellikle işbirliği becerilerinin geliştirilmesi sürecindeki eksikliklerden kaynaklanabilir. Ancak, bu zorlukların üstesinden

gelmek için FCL'nin sağladığı çeşitli imkanlar ve öğretmenlerin rehberliği kritik bir rol oynamaktadır. FCL ortamında öğretmenler, geleneksel öğretmen rolünün ötesine geçerek öğrenciler için bir rehber ve kolaylaştırıcı olarak konumlanır. Bu yaklaşım, öğrencilerin grup çalışmaları sırasında karşılaştıkları sorunları çözmelerine yardımcı olurken onların bağımsız öğrenme ve problem çözme becerilerini de destekler. Örneğin, FCL'deki "exchange zone" (işbirliği alanı), öğretmenlerin takımlar arasında kolaylaştırıcı bir rol üstlenmelerini ve öğrenci gruplarının işbirliği süreçlerine destek olmalarını teşvik eder. Bu durum, öğrencilerin grup çalışmalarında ortak sorumluluk almasını ve karar alma süreçlerine katılımını artırır (EUN, 2024a). FCL'nin sunduğu esnek öğrenme alanları ve aktif öğrenme yaklaşımı, öğretmenlerin sınıf içi etkileşimleri daha iyi yönetmesini sağlamaktadır. Öğretmenler, öğrencilere bağımsız öğrenme fırsatları sunarken aynı zamanda grup çalışmalarını yönlendirecek yöntemler geliştirebilir. Bu yaklaşımlar, yalnızca grup içi işbirliği sorunlarını çözmekle kalmaz, aynı zamanda öğrencilerin yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmektedir. Sonuç olarak, FCL ortamında grup çalışmaları sırasında karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmek, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin yenilikçi pedagojik yaklaşımları benimsemesine bağlıdır. Bu süreçte, FCL'nin sağladığı teknolojik ve fiziksel kaynaklar önemli bir destek sağlar ve işbirlikçi öğrenme deneyimlerini güçlendirir. FCL ortamındaki işbirliği zorlukları ve öğretmenlerin bu süreçteki rolleri, alan yazında geniş bir şekilde tartışılmıştır. Özellikle, öğretmenlerin öğrenme ortamında öğrencilerin duygusal ve sosyal bağlılıklarını artırarak işbirliği süreçlerini kolaylaştırabileceği vurgulanmaktadır. Araştırmalar, öğretmenlerin öğrencilerin duygusal zorluklarını ve çatışmalarını yöneterek, destekleyici bir ortam oluşturarak işbirlikçi öğrenmeyi güçlendirebileceğini göstermektedir (Sutton, 2004; Tsouloupas ve ark., 2010). Bu duygusal destek, özellikle FCL ortamlarında grup çalışmasında karşılaşılan zorlukların üstesinden gelinmesine yardımcı olacaktır. Bu aynı zamanda onların etkileşimli öğrenme deneyimlerini güçlendirebilir. Örneğin, öğretmenlerin aktif rehber rolü üstlenerek öğrencileri çatışma çözümünde, işbirliğini artırmak için kritik bir strateji olarak belirtilmektedir. Sosyo-bilişsel çatışma, işbirlikçi öğrenmenin temel unsurlarından biridir ve grup çalışmaları sırasında öğrencilerin farklı bakış açıları üzerinden düşünsel gelişimlerini desteklemektedir. Bu teori, öğretmenlerin rehberliğinde yapılan grup çalışmalarının, öğrencilerin bakış açılarını sorgulamalarını ve eleştirel düşüncelerini teşvik ederek daha derin öğrenmeyi mümkün kıldığını ortaya koymaktadır (Roselli, 2016). FCL öğretmenleri, öğrencilerin görüşlerini tartışmaya açarak, grup dinamiklerinde karşılaşılan zorlukları aşmalarını sağlayabilir ve ortak bir bilişsel yapı oluşturulmasına yardımcı olabilir. Vygotsky'nin sosyo-kültürel bilişsel gelişim teorisi, bireysel bilincin ve anlayışın, başkalarıyla etkileşim yoluyla geliştiğini öne sürmektedir. Bu süreç, FCL sınıflarında işbirlikçi öğrenmenin temelini oluşturur. Öğretmenler, öğrencilerin birlikte çalışırken bu sosyal etkileşimi yönetmek ve içselleştirmelerini sağlamak için birer aracı olarak rol alırlar. Öğretmenler yalnızca bilgi sunucu değil, aynı zamanda sınıfın sosyal ve duygusal düzenini sağlayan liderlerdir (Vygotsky, 1978). Bu bağlamda, FCL öğretmenlerinin rolü, sadece içerik aktarımıyla sınırlı

kalmaz, aynı zamanda işbirlikçi öğrenme için gerekli sosyal ve duygusal ortamı hazırlayarak öğrencilerin daha etkili bir şekilde öğrenmelerine olanak tanımaktadır.

Sonuç olarak, FCL ortamı bu araştırmada yer alan öğrencilerin İngilizce öğrenme süreçlerini hem akademik hem de duygusal açıdan olumlu yönde etkilemiş, onların dil öğrenme motivasyonlarını artırmış ve öğrenmeyi daha etkili hale getirmiştir. FCL sınıfı, öğrencilerin sadece dil becerilerini değil, aynı zamanda sosyal ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmuştur. Bu ortamın öğrencilere sunduğu eğlenceli ve interaktif yapı, onların öğrenme süreçlerine değerli katkılar sağlamaktadır.

Öneriler

Bu araştırma nitel bir çalışmadır. Sonuçların genellenebilmesi için nicel çalışmalara ihtiyaç vardır. Öncelikle bu doğrultuda araştırmaların yapılması önerilmektedir.

OECD'nin Teaching for the Future (2018), raporunda öğretmen işbirliğinin, öğrenme süreçlerini dönüştürücü bir etkiye sahip olduğu vurgulanırken, bu bulgular FCL ortamlarıyla güçlü bir şekilde ilişkilendirilebilir. FCL sınıfları, öğretmenlerin bir araya gelerek ders uygulamalarını paylaşmaları ve birlikte yenilikçi yöntemler geliştirmeleri için fiziksel ve dijital anlamda gerekli esnekliği sağlar. Özellikle, bu sınıflar öğretmenlerin birbirlerinden öğrenme ve pedagojik uygulamalarını geliştirme fırsatlarını artıran bir yapı sunar. FCL ortamları, öğrenci merkezli öğrenmeyi teşvik etmek için tasarlanmış esnek ve teknolojiyle desteklenen alanlardır. Öğretmenler, bu tür yenilikçi sınıf ortamlarında ders planlama süreçlerinde bir araya gelebilir ve örneğin grup çalışmaları sırasında öğrenci işbirliğini daha etkin hale getirecek yöntemleri deneyimleyebilir. Bu, OECD'nin belirttiği pedagojik uzmanlığı artırma ve meslektaşları yeni yaklaşımlara yönlendirme hedefiyle örtüşmektedir. Bununla birlikte, FCL'nin sunduğu teknolojik araçlar, öğretmen işbirliğinin sürdürülebilirliği için önemlidir. Dijital platformlar üzerinden öğretmenlerin sınıflarındaki uygulamaları anlık olarak analiz edebilmesi ve paylaşabilmesi, işbirliğini hızlandırır ve derinleştirir. Ancak OECD raporunda da belirtildiği gibi, bu tür işbirlikçi süreçlerin etkili olabilmesi için okulların öğretmen liderliğini destekleyen protokoller oluşturması gerekir. FCL ortamlarında öğretmenlerin sadece bir rehber değil, aynı zamanda öğrenim sürecini yönlendiren bir lider rolünde olmaları, bu protokollerin uygulanabilirliğini daha da artırabilir. Sonuç olarak, OECD'nin bulguları ile FCL'nin tasarımı ve işlevleri bir arada değerlendirildiğinde, bu yenilikçi öğrenme ortamlarının öğretmen işbirliğini güçlendirme potansiyeline sahip olduğu söylenebilir. Bu da yalnızca öğrenci merkezli öğrenmeyi değil, aynı zamanda öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini destekleyen bir ekosistemi ortaya çıkaracaktır.

Ayrıca teknolojik donanım ve esnek alan tasarımının, öğrencilerin etkileşim ve motivasyonlarını artırdığı göz önüne alındığında, daha fazla teknoloji entegrasyonu ve esnek düzenlemeler sağlanabilir. Eğlenceli değerlendirme yöntemleri, oyunlaştırma ve anlık geri bildirim yöntemleri daha da çeşitlendirilebilir. FCL ortamındaki zorlukları yaşayan öğrencilere yönelik özel destek programları veya

çalıştaylar düzenlenebilir. Grup çalışmaları sırasında işbirliği sorunları yaşayan öğrenciler için rehberlik ve grup dinamiklerini güçlendirmeye yönelik etkinlikler düzenlenebilir. Grup yönetimi ve etkili iletişim üzerine odaklanılabilir. Yazma ve konuşma etkinliklerine yönelik daha fazla destek sağlanabilir. Yazma ve konuşma becerilerini geliştirmek için daha fazla pratik ve geri bildirim fırsatı sunulabilir.

Ek Beyan

Bu araştırmanın özeti, 2024 Uluslararası ESEP Eğitim Bilimleri ve Etkili Uygulamalar Kongresinde sunulmuştur

KAYNAKLAR

- Brown, M., & Lippincott, J. K. (2003). Learning spaces: More than meets the eye. *Educause Quarterly*.
- Eral, H. S. (2019). İngilizce öğretmenlerinin esnek öğrenme alanlarında yenilikçi uygulamalarına ilişkin bir durum çalışması (Yüksek lisans tezi). Ulusal Tez Merkezi. Retrieved from <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Erdem, A. (2013). Eğitimde yapılandırmacı yaklaşım. *Journal of Education and Future*, 1(3), 61-78. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/174167>
- European Schoolnet. (2019). *Building learning labs and innovative learning spaces: Practical guidelines for school leaders and teachers*. European Schoolnet. <https://fcl.eun.org>
- European Schoolnet. (2024a). About. Retrieved from <https://fcl.eun.org/en-US/about>
- European Schoolnet. (2024b) *What is a learning lab?* Future Classroom Lab resmi web sayfası. Erişim: <https://fcl.eun.org/fcl-network-labs>
- European Schoolnet. (2024c). Future Classroom Lab [Görsel] <https://fcl.eun.org/en-US/about>
- Forssell, M., Hassan, L., Turunen, M., & Aura, I. (2023). Accessibility of Kahoot! and Quizizz: Utilizing educational games with elderly students. In *Proceedings of the 11th International Conference on Communities and Technologies (C&T)*. <https://doi.org/10.1145/3593743.3593760>
- Gömleksiz, M. N., & Elaldi, Ş. (2011). Yapılandırmacı Yaklaşım Bağlamında Yabancı Dil Öğretimi. *Electronic Turkish Studies*, 6(2).
- Maraza-Quispe, B., Traverso-Condori, L. C., Torres-Gonzales, S. B., Reyes-Arco, R. E., Tinco-Túpac, S. T., Reyes-Villalba, E., & Carpio-Ventura, J. d. R. (2024). Impact of the use of gamified online tools: A study with Kahoot and Quizizz in the educational context. *International Journal of Information and Education Technology*, 14(1), 132-140.
- OECD. (2018). *Teaching for the future: Effective classroom practices to transform education*. <https://doi.org/10.1787/9789264293243-en>
- Palabıyık, T., & Oral, B. (2022). Yabancı dil öğretiminde öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar üzerine yapılan araştırmaların incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 4(9), 638-654.
- Roselli, N. (2016). Collaborative learning: Theoretical foundations and applicable strategies to university. *Propósitos y Representaciones*, 4(1), 219-280. <https://doi.org/10.20511/pyr2016.v4n1.90>

- Seaman, J. T. (2020). The relationship between 21st century educational goals, teaching and learning activities, and the affordances of the physical environment: A qualitative multi-case study of two high schools (Order No. 28090703). *ProQuest Dissertations & Theses Global*. Retrieved from <https://www.proquest.com/dissertations-theses/relationship-between-21-sup-st-century/docview/2455708860/se-2>
- Shaw, L., MacIsaac, J., & Singleton-Jackson, J. (2019). The efficacy of an online cognitive assessment tool for enhancing and improving student academic outcomes. *Online Learning, 23*(2), 124-144. <https://doi.org/10.24059/olj.v23i2.1490>
- Surendeleg, G., Kim, H., & Park, J. (2017). A survey on the educational effects of game-based learning in the classroom. *Journal of Educational Technology & Society, 20*(2), 1-10.
- Sutton, R. E. (2004). Emotional regulation goals and strategies of teachers. *Social Psychology of Education, 7*, 379–398. <https://doi.org/10.1007/s11218-004-4229-y>
- Talbert, R., & Mor-Avi, A. (2018). A space for learning: A review of research on active learning spaces. <https://doi.org/10.31235/osf.io/vg2mx>
- Tsouloupas, C. N., Carson, R. L., Matthews, R., Grawitch, M. J., & Barber, L. K. (2010). Exploring the association between teachers' perceived student misbehaviour and emotional exhaustion: The importance of teacher efficacy beliefs and emotion regulation. *Educational Psychology, 30*, 173–189. <https://doi.org/10.1080/01443410903494460>
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Wen, M. N. Y., & Aziz, A. A. (2022). The use of Quizizz as an online teaching and learning assessment tool in an ESL classroom: A systematic literature review. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development, 11*(1), 1076–1094.